

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou ve věci

žalobkyně: **X**
bytem X
zastoupená obecným zmocněncem D. R., nar. X
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 4. 2025 č. j. X

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 16. 4. 2025 č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalované ze dne 16. 4. 2025 č. j. X (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým byly zamítnuty její námitky a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 9. 1. 2025, č. j. X, jímž byl žalobkyni od 12. 2. 2025 odňat invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Institutu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

10/2025

posuzování zdravotního stavu (dále též „IPZS“) ze dne 10. 12. 2024 již žalobkyně není invalidní podle § 39 odst. 1 uvedeného zákona. Dle uvedeného posudku poklesla žalobkyni z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost pouze o 15 %.

2. V rámci řízení o námitkách bylo posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem IPZS dne 12. 3. 2025 zjištěno, že žalobkyně není od 10. 12. 2024 invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Nejde již o invaliditu I. stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) uvedeného zákona. Jedná se o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 uvedeného zákona. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla žalobkyni pracovní schopnost pouze o 30 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 5b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), pro které se stanoví míra 20 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti byla u žalobkyně podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšena o 10 %, a to vzhledem k vlivu zdravotního postižení na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace. Celkově tedy podle lékaře IPZS v námitkovém řízení činila míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně 30 %. Žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, že se v rámci přezkumu rozhodnutí zabývala všemi námitkami žalobkyně, přičemž zdravotní stav posoudila komplexně nad jejich rozsah. Jelikož po přezkoumání celkového zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 30 % a nejsou tak splněny podmínky pro invaliditu podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, byly námitky žalobkyně shledány jako nedůvodné.
3. Žalobkyně v podané žalobě namítala, že posouzení jejího zdravotního stavu, z něž žalovaná vyšla, je nesprávné. Žalobkyně uvedla, že dlouhodobě těžce nese ztrátu svého manžela a bez léků by nebyla schopna fungovat. Nasazená léčba jí naopak musela být navýšena, kdy v současnosti bere denně 4 různá léčiva několikrát denně a další dvě při bolesti. K výraznému zhoršení žalobkynina zdravotního stavu došlo po tragickém úmrtí jejího synovce (34) a krátce na to její sestry (52). Žalobkyně dále nesouhlasila s tím, jaký důraz byl kladen na její současné zaměstnání, které bylo podle jejího názoru hlavním důvodem pro odebrání invalidity I. stupně. Žalobkyně považovala za zarážející, že když jí byl invalidní důchod udělen, její pracovní činnost tomu tehdy nebránila, přičemž pokles pracovní schopnosti žalobkyně byl tehdy hodnocen na 35 %. Pracovní zařazení žalobkyně je součástí léčebného doporučení ošetřujícího psychiatra MUDr. V. T., jehož účelem je soustředit myšlenky k práci a trávit část dne v kolektivu spolupracovníků. Žalobkyně nechce pobírat sociální dávky, přestože je její pracovní výkonnost výrazně snížena. Také se blíží její starobní důchod, na který si chce žalobkyně vydělat. Přes intenzivní terapii nedošlo u žalobkyně ke zlepšení zdravotního stavu. Stále ji provází nekonečná duševní bolest, špatně spí, cítí se vyčerpaná, zapomíná, velmi špatně se soustředí, má nedůvěřivý postoj ke světu. Je sociálně zdrženlivá, trpí pocitem prázdnoty a beznaděje, pesimistickými výhledy do budoucnosti a sníženou psychickou výkonností. Trápí ji úporné bolesti hlavy. Žalobkyně měla za to, že je i nadále invalidní v I. stupni.
4. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě shrnula dosavadní průběh řízení. Dále uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě odborného posudku lékaře IPZS ze dne 12. 3.

10/2025

2025, přičemž lékař IPZS po posouzení zdravotního stavu žalobkyně dospěl k závěru, že není invalidní. Žalovaná s ohledem na žalobkyní namítanou nesprávnost posouzení jejího zdravotního stavu navrhla nové posouzení zdravotního stavu žalobkyně Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Současně navrhla zamítnutí žaloby.

5. Soud o posouzení zdravotního stavu žalobkyně požádal Posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Praze (dále též „posudková komise“). Z posudku této komise ze dne 30. 10. 2024 soud zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Šlo o invaliditu I. stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) uvedeného zákona, nešlo o invaliditu II. nebo III. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) nebo c) uvedeného zákona. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, nedosahoval však více než 49 %. Doba platnosti posudku byla stanovena do října roku 2027 a bylo konstatováno, že I. stupeň invalidity trvá nadále bez přerušení.
6. Posudková komise zasedala dne 3. 9. 2025 v řádném složení za přítomnosti lékařky s odborností interního lékařství, která při jednání vyšetřila přítomnou žalobkyni. Jednání posudkové komise bylo následně odročeno za účelem konzultace s odborným psychiatrem. Z diagnostického souhrnu se podává, že žalobkyně trpí chronifikovanou posttraumatickou stresovou poruchou. Dále 2 roky trvající cephalgie, stav po operaci zkřížených vazů obou kolenních kloubů. Ze záznamu z pobytu žalobkyně v léčebných lázních v Jeseníku 11. 3. až 1. 4. 2024 (MUDr. J. K.) se podává, že při přijetí byla u žalobkyně v popředí pokleslá nálada, tenze a anxieta. Průběh bez komplikací, účastnila se klimatoterapie a komplexní pohybové terapie. Při propuštění klidná, normoformická, KN5 na počátku pobytu 67 bodů, na konci 57 bodů. Z psychiatrického vyšetření ze dne 9. 4. 2025 (MUDr. V. T.) bylo zjištěno, že psychické onemocnění žalobkyně vzniklo náhle v roce 2021 po náhlé smrti partnera, se kterým žila 12 let, sociálně se stáhla, není schopna komunikovat s lidmi, je extrémně unavená, práce ji vyčerpává, špatně se soustřeďuje, pracovat však musí, protože se dostala do finanční tísně a po odchodu do blízkého se starobního důchodu by to finančně nezvládla. Po návratu z lázní zlepšena, poté opět zhoršení (navozené suicidem u dvou blízkých členů rodiny) provázené extrémní únavou a apatií, trpí bolestmi hlavy. Uzavřeno jako přetrvávající změna osobnosti po katastrofické zkušenosti.
7. Na základě toho učinila posudková komise toto posudkové zhodnocení: Žalobkyně je 60letá žena, u které byl v prvoinstančním řízení při řádné kontrole přiznaného invalidního důchodu v I. stupni zjištěn dlouhodobý nepříznivý zdravotní stav, který se stabilizoval a nově hodnocen jako zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 5b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní činnosti 15–20 %, s volbou dolní bodové hranice, protože postižení hodnoceno jako lehké, jen některé denní aktivity jsou zvládnutelné s obtížemi a trvá narušení sociálních kontaktů a vazeb. Lékař námitkového řízení posoudil zdravotní stav žalobkyně podle stejné kapitoly i položky, ale vzhledem k chronifikaci nemoci volil horní hranici procentuálního rozmezí, tj. 20 %, kterou dále podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšil o 10 % pro obtíže při výkonu zaměstnání. V obou případech nebyla žalobkyně posouzena jako invalidní, přičemž zánik invalidity I. stupně byl stanoven na 10. 12. 2024. Žalobkyně má dokončené středoškolské vzdělání, studium na vysoké škole nedokončila, pracovala jako prodavačka, pokladní, recepční, technička, mzdová účetní, od roku 2012 je ve stálém pracovním poměru na 37,5 hodin týdně. Její pracovní činnost zahrnuje spíše pomocné práce, obíhá razítka na povolení atp. Psychické onemocnění se zhoršilo náhle v roce 2021 po nečekané smrti

10/2025

partnera, se kterým žila 12 let (nicméně nejedná se o prvotní záchyt úzkostně-fobické poruchy, jak je mylně posudkovými lékaři uvedeno, před 15lety docházela na psychotherapeutická sezení, kde se také seznámila s manželem, který měl podobné problémy). Po zmíněném náhlém úmrtí manžela se žalobkyně sociálně stáhla, není schopna komunikovat s lidmi, je extrémně unavená, práce ji vyčerpává, špatně se soustřeďuje, pracovat však musí, protože se dostala do finanční tísně a po odchodu do blízkého starobního důchodu by to finančně nezvládla. Po návratu z lázní zlepšena, poté opět zhoršení (navozené suicidem u dvou blízkých členů rodiny) provázené extrémní únavou a apatií, trpí bolestmi hlavy. Posudková komise nesouhlasila se závěry lékařů IPZS v prvostupňovém i námitkovém řízení, neboť zdravotní stav žalobkyně se od doby, kdy byla posouzena jako invalidní v I. stupni, zhoršil. Ke stabilizaci onemocnění rozhodně nedošlo a jedná se nadále o středně těžké funkční postižení se značně sníženou úrovní sociálního fungování, s omezením výkonu některých denních aktivit. Posudková komise tedy dne 30. 10. 2025 jednoznačně vymezila, že v době rozhodné pro posouzení, tj. k datu vydání napadeného rozhodnutí dne 16. 4. 2025 byl u žalobkyně zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 5c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti byla hodnocena podle uvedené položky, a to ve výši 35 %. K datu vydání napadeného rozhodnutí tedy žalobkyně byla invalidní, šlo nadále o invaliditu I. stupně, bez přerušení.

8. Při jednání u Městského soudu v Praze dne 11. 12. 2025 žalobkyně s odkazem na závěry učiněné Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Praze ze dne 30. 10. 2025 navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení. Zástupkyně žalované ponechala rozhodnutí na úvaze soudu.
9. Městský soud v Praze v rozsahu tvrzených důvodů nezákonnosti, jimiž je vázán, přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které mu předcházelo, a uzavřel, že žaloba je důvodná. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
10. Ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu III. stupně.
11. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění, posuzuje podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudek uvedené posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz, podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaná namítá, aby své posudkové závěry řádně

10/2025

zdůvodnila. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzované byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem, jí tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy.

12. Žalobkyně v podané žalobě vyjádřila nesouhlas s posouzením svého zdravotního stavu posudkovými lékaři v prvostupňovém i v námitkovém řízení a namítla, že v daném případě nebyly splněny zákonné podmínky pro odnětí invalidního důchodu I. stupně. Při posuzování této námítky, a tedy důvodnosti podané žaloby vycházel soud v tomto směru z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Praze ze dne 30. 10. 2025, který na rozdíl od předchozích posudků vypracovaných posudkovými lékaři v průběhu správního řízení považoval za nejkomplexnější a nepřesvědčivější. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Praze, zasedající v řádném složení, za přítomnosti lékaře s odborností neurologie s odkazem na zdravotnickou dokumentaci žalobkyně a její vyšetření při jednání odbornou lékařkou z oboru interního lékařství dostatečně a přezkoumatelně odůvodnila, proč má za to, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí, tedy k datu 16. 4. 2025 lze zdravotní stav žalobkyně hodnotit podle kapitoly V, položky 5c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s mírou poklesu pracovní schopnosti v celkové výši 35 %. Dostatečně srozumitelně vysvětlila i důvod pro změnu předchozího posouzení zdravotního stavu žalobkyně v rámci správního řízení. Uvedený posudek splňuje kritéria úplnosti a přesvědčivosti. O správnosti a úplnosti stanovené klinické diagnózy onemocnění žalobkyně, jakož i o stanovení a řádném zdůvodnění procentní míry poklesu její schopnosti soustavné výdělečné činnosti proto není pochyb a pokud podle něj šlo u žalobkyně nadále o invaliditu I. stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, soud napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil.
13. Žalovaná je povinna dle § 78 odst. 5 s. ř. s. po právní moci tohoto rozsudku vydat nové rozhodnutí, ve kterém se bude řídit právním názorem soudu uvedeným výše.
14. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšné žalobkyni vzniklo právo na náhradu nákladů řízení, avšak žádné náklady nevyčísli. Žalovaná ve věci úspěch neměla. Proto nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

10/2025

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 11. prosince 2025

JUDr. Dana Černá v.r.
samosoudkyně